

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/180/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112202332
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6112202332.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcyni S. D., nar. 02. XX. XXXX, bytom Q. Q., A. XXXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 37,04 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/36/2012-53 zo dňa 29. 05. 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia zaplatil vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 48,46 Eur, na presne špecifikovaný účet jeho právneho zástupcu, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia odvolacieho konania vo výške 19,12 Eur, k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranku, advokáta, na jeho účet vedený vo VÚB Prešov č. ú. 42949-572/0200, VS: 261294, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

odôvodnenie:

Okresný súd uznesením zo dňa 29. 05. 2012 konanie o návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 37,04 Eur s príslušenstvom, podľa ustanovenia § 96 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zastavil. Dôvodom tohto procesného postupu súdu bola skutočnosť, že navrhovateľ pred začatím pojednávania vo veci samej zobral návrh v plnom rozsahu späť z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť, aby v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia zaplatil vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 48,46 Eur, na presne špecifikovaný účet jeho právneho zástupcu. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 146 ods. 2, veta prvá O. s. p..

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, ktorým napadol výrok, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vyššie špecifikovanú náhradu trov právneho zastúpenia. Žiadal, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu sa náhrada trov konania nepriznáva. Zároveň žiadal, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení odvolania namietal, že sa „nestotožňuje s rozhodnutím súdu, ktorým priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania“, pretože „má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na

uplatnenie alebo bránenie práva.“ Poukázal na to, že „cieľom Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len „združenie“) je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.), zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka (§93 ods. 1 O. s. p.)“ V tejto súvislosti ďalej konštatoval, že „zákon pripúšťa vstup vedľajšieho účastníka do konania“ a on sa „nemôže brániť proti vstupu združenia do konania za účelom ochrany spotrebiteľa, avšak nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch.“ Spochybnil „nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom“, pretože „v danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu.“ Navyše, „právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je nadbytočné a nehospodárne, keďže združenie sa samo prezentuje ako inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľa aj v rámci súdneho konania“ a preto „na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ustanovenia § 150 O. s. p.“. Právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka nepatrí odmena za úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia. Z rozhodnutia súdu nie je zrejmé, na základe koho iniciatívy vstúpil vedľajší účastník do konania, ako sa dostal k informáciám o predmetnom konaní, hoci tieto informácie sú nevyhnutné pre posúdenie nároku vedľajšieho účastníka na trovy právneho zastúpenia.

Na odvolanie navrhovateľa reagoval vedľajší účastník. Poukázal na § 93 ods. 4 O. s. p., podľa ktorého má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, koná však iba sám za seba. Ako účastník konania má právo dať sa zastúpiť advokátom. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Účelnosť vynaložených trov vedľajším účastníkom je preukázaná aj tým, že navrhovateľ vzal späť návrh po vstupe vedľajšieho účastníka do konania a jeho vyjadrení s obsahom námietky premlčania. Občiansky súdny poriadok v § 137 výslovne medzi trovy konania radí aj náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. Navrhovateľ je práve takouto právnickou osobou. Vedľajší účastník na strane odporcu vstúpil do konania z vlastnej iniciatívy na základe § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. K informáciám o konaní sa vedľajší účastník dostal na základe žiadosti podanej Okresnému súdu Banská Bystrica podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, ktorá je na tomto súde založená pod Spr. 2i/12. Na žiadosť vedľajšieho účastníka súd doručil vedľajšiemu účastníkovi návrh na začatie konania v tejto konkrétnej veci. Úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastupovania vrátane prvej porady s klientom advokát vedľajšieho účastníka uskutočnil a jeho obsahom bolo podľa pokynov klienta zistiť existenciu živej spotrebiteľskej veci na súde a zistenie dodávateľa, ktorý žalobu podal, vrátane s tým súvisiacich administratívnych a daňových evidencií. V rámci tohto úkonu požiadal právny zástupca vedľajšieho účastníka o doručenie písomností zo spisu a oznámil vstup vedľajšieho účastníka do konania. Návrh navrhovateľa na aplikáciu ustanovenia § 150 O. s. p. pri rozhodovaní o trovách vedľajšieho účastníka nie je dôvodný. Navrhovateľ tým, že vzal späť návrh na začatie konania, zaviniel zastavenie konania a je podľa § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. povinný nahradiť trovy konania. Uznesenie okresného súdu je v napadnutej časti vecne správne a preto ho vedľajší účastník navrhuje v napadnutej časti potvrdiť. Uplatnil si právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti, t. j. vo výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať na otázky, či Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt,

ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1, ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Z ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p. vyplýva, že: „V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.“

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p.. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konanie realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V tomto prípade došlo k zastaveniu konania preto, že navrhovateľ pred začatím pojednávania vo veci samej zobral návrh v plnom rozsahu späť z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O. s. p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v danom prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ustanovení § 146 ods. 2 O. s. p.. Ustanovenie druhého odseku § 146 O. s. p. je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou a preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje, musí v prvom rade skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak trovy konania vznikli a ak boli riadne uplatnené).

Ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska. Preto, ak v tomto prípade vzal navrhovateľ návrh voči odporcovi v celom rozsahu späť, pričom z obsahu spisu je nesporné, že tak urobil z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu, možno konštatovať len jediný záver a to, že predmetný návrh navrhovateľa bol podaný (objektívne) nedôvodne a že k jeho späťvzatiu došlo v dôsledku jeho procesného zavinenia. Preto mu podľa prvej vety § 146 ods. 2 O. s. p. vznikla povinnosť uhradiť odporcovi a (z vyššie uvedených dôvodov) i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania, ktorých súčasťou sú i trovy právneho zastúpenia.

Z uvedeného odôvodnenia vyplýva, že okresný súd rozhodol vecne správne, keď zaviazal navrhovateľa k povinnosti zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov prvostupňového konania, ktoré de facto predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia. Samotnému odporcovi žiadne konkrétne trovy prvostupňového konania nevznikli a preto nebol dôvod, aby okresný súd rozhodoval o náhrade trov odporcu.

Navrhovateľ namietal výšku trov právneho zastúpenia. Tvrdil, že za 1 úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia nepatrí právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka žiadna odmena, pretože len prepisuje údaje v podaniach o vstupe do konania.

Vyhláška č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vymenúva úkony právnej služby, za ktoré patrí advokátovi odmena v § 14. Prvým úkonom v poradí podľa § 14 ods. 1 písm. a/ uvedenej vyhlášky je úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom. Odmenu za tento úkon právnej služby priznal okresný súd dôvodne. V rámci tohto úkonu právnej služby sa musí právny zástupca s klientom dohodnúť o forme a rozsahu právneho zastúpenia v konkrétnej veci, oboznámiť sa s predmetom veci, v ktorej má byť právna služba poskytnutá a dohodnúť stratégiu právneho zastupovania. Uskutočnenie tohto úkonu je preukázané podpisom plnomocenstva a vyjadrením vedľajšieho účastníka ku konkrétnej veci zo dňa 10. 04. 2012. Okresný súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu odmenu za úkony v správnej výške (tarifná odmena podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. z tarifnej hodnoty veci 37,04 Eur x 2 + 2 x režijný paušál vo výške 7,63 Eur). Vedľajší účastník sa proti uzneseniu okresného súdu z dôvodu nepriznania dane z pridanej hodnoty neodvolal.

Nemožno súhlasiť ani s argumentom navrhovateľa, ktorým spochybňoval nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka (zastúpeného advokátom), v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku bolo vo svojej podstate dôvodom späťvzatia návrhu a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Z následnosti úkonov navrhovateľa a obsahu podania, ktorým vzal späť návrh na začatie konania je možné dôjsť k jednoznačnému záveru, že dôvodom späťvzatia návrhu bola skutočnosť, že vedľajší účastník vstúpil do konania na strane odporcu a vzniesol námietku premlčania.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporkyňa i vedľajší účastník na strane odporkyne boli v odvolacom konaní úspešní a preto im podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporkyňa si trovy odvolacieho konania neuplatnila a ani jej žiadne konkrétne trovy odvolacieho konania nevznikli a preto odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania odporkyne nerozhodoval. Vedľajší účastník na strane odporkyne si právo na náhradu trov odvolacieho konania uplatnil riadne a včas v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa. Na základe tejto skutočnosti odvolací súd zaviazal navrhovateľa, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný, k povinnosti uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy odvolacieho konania v celkovej sume 19,12 Eur. Uvedené trovy konania predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia a pozostávajú z tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby a to za podanie písomného vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa v sume 8,30 Eur (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods. 1, s použitím § 14 ods. 3 písm. b/ Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení zmien a doplnkov, ďalej len „vyhláška“), z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby v sume 7,63 Eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Keďže právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane odporcu je platiteľom DPH, uvedené položky sa zvyšujú (podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, v znení vyhl. č. 209/2009 Z. z., účinnej od 01. 06. 2009) o 20 % DPH, teda o celkovú sumu 3,19 Eur. Vedľajší účastník skutočne do spisu doložil iba Osvedčenie o registrácii a pridelení daňového identifikačného čísla a nedoložil Osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty, ale na portáli sekcie daňovej Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky v zozname daňových subjektov registrovaných pre DPH si odvolací súd overil, že JUDr. Igor Šafranko je registrovaným platcom DPH pod č. SK 1031237812.

Podľa § 149 ods. 1 O. s. p. je navrhovateľ povinný zaplatiť uvedené trovy odvolacieho konania k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.